

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av elevers tillgång till
läroböcker och andra läromedel i grundskolan vid
Billingsdalsskolan i Skövde kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av verksamhetens kvalitet gällande elevers tillgång till läroböcker och andra läromedel i grundskolan på Billingsdalsskolan i Skövde kommun. Granskningen genomfördes under höstterminen 2025.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen fem utvecklingsområden som angetts i beslut den 10 december 2025.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Billingsdalsskolan senast den 1 juni 2026 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Skövde kommun har fått anstånd med att inkomma med redovisningen till den 3 augusti 2026 och har inkommit med en sådan redovisning den 1 juli 2026.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

Utvecklingsområde 1: Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.

Skövde kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Utvecklingsområde 2: Ge eleverna möjlighet att använda läroböcker även utanför undervisningstid.

Skövde kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Utvecklingsområde 3: Stärk ledningen och samordningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Skövde kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Utvecklingsområde 4: Skapa förutsättningar för ett medvetet och gemensamt arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel.

Skövde kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Utvecklingsområde 5: Utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vidta vid behov åtgärder för att utveckla skolans arbete.

Skövde kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Sammanhang, progression och ämnesintresse

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har påbörjat ett arbete kring användande av läroböcker och andra läromedel i undervisningen, men det framgår inte om det har lett till ett ökat användande av läromedel i undervisningen för att skapa sammanhang och progression i elevernas lärande. Rektorn har organiserat konferenser och kollegiala samtal kring läroböcker och andra läromedels roll och enligt huvudmannens redovisning har verksamhetens kvalitet utvecklats genom en ökad samsyn kring läromedlens roll i undervisningen. Vidare har användningen av läromedel blivit mer medveten och planerad än tidigare. Av redovisningen framgår även att skolan har säkerställt tillgång till relevanta läromedel samt följt upp om de används i undervisningen. Det framgår dock inte om läroböcker och andra läromedel faktiskt används i samtliga ämnen eller om de har gjort avtryck i undervisningen. Inte heller framgår om lärare har tillgång till lärarhandledningar.

Av redovisningen framgår att lärarna har getts möjlighet att analysera sitt arbete genom erfarenhetsutbyte och konkreta exempel. På sikt förväntas utvecklingsarbetet leda till en mer likvärdig undervisning av högre kvalitet samt förbättrade kunskapsresultat. Rektorn kommer att säkerställa att ekonomiska medel finns för att möjliggöra inköp av läromedel enligt lärarnas önskemål.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att rektorn har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Möjlighet att använda läroböcker och andra läromedel utanför lektionstid

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Ge eleverna möjlighet att använda läroböcker även utanför undervisningstid.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har påbörjat ett arbete med att främja användning av läromedel utanför lektionstid. Rektorn har ökat tillgången på läromedel och det finns möjlighet för eleverna att ta hem

böcker för läsläsning, men det framgår inte av redovisningen om detta görs i alla ämnen. Av redovisningen framgår att verksamhetens kvalitet har utvecklats genom att undervisningen blir mer sammanhängande för eleverna då de kan förbereda sig inför lektioner, repetera innehåll och arbeta hemma. Detta skapar även en tydligare progression i lärandet. På sikt förväntas möjligheten att arbeta med läromedel även utanför skolan leda till högre måluppfyllelse genom att eleverna får bättre förutsättningar för fördjupning, repetition och progression i lärandet. Detta förväntas även leda till stärkt självständighet hos elever samt att elever utvecklar hållbara studietekniker, strukturer och ansvar för sitt lärande. På sikt planerar rektorn att prioritera inköp av läromedel samt att lärarna inom det kollegiala lärandet arbetar med läromedelsanvändning. Uppföljning sker genom skolans systematiska kvalitetsarbete.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Rektorns styrning och ledning av arbetet gällande elevernas tillgång till läroböcker och andra läromedel

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Stärk ledningen och samordningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har påbörjat ett arbete med att stärka ledningen och samordningen kring arbetet med läroböcker och andra läromedel. Det framgår dock inte om rektorn har gett alla elever tillgång till de läromedel som behövs eller om dessa används. Rektorn har tagit fram en plan för val, användning och uppföljning av läromedel. Vidare har rektorn gett förstelärare i uppdrag att leda ett kollegialt lärande där analys av undervisningen kopplas till läromedelsanvändning. Exempelvis ställs frågor om hur olika läromedel används och för vilka elever de fungerar. Av huvudmannens redovisning framgår att arbetet har stärkt den kollegiala samsynen kring vikten av läromedel i undervisningen, men det framgår inte huruvida samordningen kring tillgången av läromedel har stärkts. Enligt redovisningen är skolan fortfarande i ett implementeringsskede, men att läromedel på sikt kommer att ingå i allt utvecklingsarbete.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Rektorns arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande läroböcker och andra läromedel

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Skapa förutsättningar för ett medvetet och gemensamt arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har organiserat ett gemensamt arbete gällande användning av läroböcker och andra läromedel. Rektorn har initierat en inventering av de läromedel som finns inom respektive ämnen på skolan utifrån vilken behov av läromedel har identifierats och nödvändiga inköp genomförts. Enligt huvudmannens redovisning har eleverna nu möjlighet att låna hem böcker samt tillgång till ett bättre utbud av läromedel vilket har utvecklat verksamhetens kvalitet. Vidare framgår av redovisningen att lärarna har ökad samsyn kring läromedelsanvändning i undervisningen, vilket på sikt förväntas leda till högre och mer stabil måluppfyllelse.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Utvärdering och utvecklingsarbete gällande läroböcker och andra läromedel

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vidta vid behov åtgärder för att utveckla skolans arbete.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn påbörjat ett arbete med att utvärdera tillgång till och användning av läroböcker och andra läromedel. Av redovisningen framgår att rektorn har skapat en mall för analys av läromedel utifrån användning, kvalitet och effekt på lärande. Denna ligger till grund för arbetslagens terminsvisa analyser vilka följs upp av rektorn och förstelärare samt kopplas till det systematiska kvalitetsarbetet. Enligt huvudmannens redovisning har en utvärdering av tillgång och användning av läromedel ägt rum vilket gav effekter såsom en nulägesbild av styrkor och svagheter. På sikt förväntas arbetet tydligt kopplas till skolans utvecklingsarbete samt leda till en högre och mer stabil måluppfyllelse för eleverna.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

På Skolinspektionens vägnar

X Sara Carlsson

Beslutsfattare
Signerat av: Sara Carlsson

X Sylvia Lindqvist

Föredragande
Signerat av: Sylvia Tutzauer Lindqvist

Bilaga 1: Författningsstöd

Den 1 juli 2024 trädde ändringar i skollagen i kraft som syftar till att stärka elevers tillgång till ändamålsenliga läromedel.¹ Ändringarna gäller för flera skolformer. För grundskolan är lydelsen följande²:

Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

I skollagens första kapitel har införts definitioner av begreppen läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg.

I skollagen avses med

- lärobok: tryckt läromedel, med eller utan digitala komponenter,
- läromedel: helt eller delvis tryckt eller digitalt verk som är avsett att användas i undervisningen, som överensstämmer med relevanta delar av tillämplig kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan och läroplanen, och som är utgivet av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art,
- lärverktyg: läroböcker, andra läromedel och andra tryckta eller digitala verk samt utrustning och material som används i undervisningen.³

I samband med lagändringarna har regeringen även beslutat om nya formuleringar i flera läroplaner.⁴ I läroplanen för grundskolan har ändringarna följande lydelse

Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.⁵

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- alla elever erbjuds strukturerad undervisning under lärares ledning,

¹ Lag (2023:951) om ändring i skollagen (2010:800).

² 10 kap. 10 § andra stycket skollagen.

³ 1 kap. 3 § elfte–trettonde strecksatserna skollagen.

⁴ Förordning (SKOLFS 2024:590) om ändring i förordningen (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

⁵ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper.

- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål,
- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek,
- alla lärare får tillgång till de lärarhandledningar som behövs för att ge eleverna en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.⁶

⁶ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar.